

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorost vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéő Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtak.

Választási mozgalmak.

Kézdi-Vásárhely, 1883. nov. 27.

A kézdi- és orbai-széki törvényhatósági bizottsági tagok ma előleges értekezletet tartottak Kézdi-Vásárhely város tanácstermében a megyei tisztújításon egyes állomásokra kijelölendő egyének felett. A mily közletről érinti megyénk érdekeit az ujonnan megválasztandó tiszti kar, ép oly nagy érdeklődés mutatkozott ezen oly nagy port felvert gyűlés iránt. A tanácskozás ünnepléses és higgadt volt s a felmegye értelmisége komolyan és méltósággal gyakorolta legjobb alkotmányos jogát.

Ósi szokása a magyar embernek, hogy mindig zajosn gyakorolja alkotmányos jogait s az argumentumokat nem igen szokta válogatni; hanem a mai nap dicséretre méltó kivételt képezett; az összegyűlt 76 bizottsági tag mindenike tudta azt, hogy csak komoly, szenvedélytelen tanácskozás útján létrejött megállapodás s a felmerült érdek-különbségeknek kölcsönös jóakarattal és egyetértéssel való kiegyenlítése, egy akarat és összetartás által szerezhet a felvidéki választó közönség szavának és akaratának érvényt s így a tanácskozásban mindvégig megvolt a kellő mérséklet s méltó volt az ügy fontosságához. A böles és tapintatos elnökek mindig sikerült az olykor-olykor felháborgó szenvedélyeket a rendes mederbe visszaterelni, s ennek köszönhetni, hogy a mai értekezlet oly nyugalom-

mal, oly méltósággal adott akaratának kifejezést.

Az alább közölt hivatalos jegyzőkönyv hű képét nyújtja a gyűlésnek, s mi ezen helyen csak főbb vonásaiban fogunk megemlékezni.

Reggel 1/10 órakor a kézdi-széki bizottsági tagok már nagy számban jelentek meg s 10 órakor már a gyűlés kezdetét vevé. Nemsokára megérkeztek az orbai-széki, sepsi-széki és sepsi-szentgyörgy-városi bizottsági tagok is, kik azonnal siettek kijelenteni, hogy ők is részt kívánnak venni a tanácskozásban és a hozandó határozatokat magukéva teszik.

Szöcs József polgármester Lázár Mihály volt főispánt s jelenleg országgyűlési képviselőt ajánlja korelnöknek, mit a gyűlés zajos éljenzéssel fogadott. A nagyérdemű elnök, közéletünk eme köztisztelőben álló veterán harezosa, rövid lelkes beszédben adta elő a mai értekezlet célját s felhívta a tagokat, hogy menten minden pártszínezettől, csupán a megye és különösen Kézdi- és Orbai-szék érdekeit tartva szem előtt, ki-ki saját legjobb meggyőződése szerint szóljon a tárgyhöz.

A tanácskozás folyamában, melyben részt vettek: Veres Gyula, Lázár Mihály, Kovács Károly, Kun István, Molnár Józsiás, Gyárfás Imre, Székely János lelkész, Kőkősi Károly, Benkő Sándor, Domokos János — hosszabb vitára szolgáltatott alkalmat azon kér-

dés eldöntése, hogy a Kovács Károly bizottsági tag által benyújtott jelölés fogadtassék-e el, avagy minden állomásra többen jelöltesse, míg végre az értekezlet megállapodott, hogy minden állomásra többen jelöltesse, s egyszersmind határozatott, hogy a mai gyűlésről felvett jegyzőkönyv hiteles kiadványa küldessék meg a sepsiszéki választóknak is pártolás végett s úgy szintén a jegyzőkönyv lapunkban szó szerint közöltné, minden bizottsági tagnak küldessék meg.

Nem mulaszthatjuk el kiemelni az értekezlet azon fenköltgondolkozásra mutató dicséretes elhatározását, melyszerint s-szentgyörgyi Künle József urnak a kezdeményezéséért jegyzőkönyvi elismerést szavazott. Künle ur loyális eljárása megérdemelte ezen elégtételt.

Örömről szolgál azt is konstataálni, hogy semminemű pártkérdés nem játszott szerepet a tanácskozásnál s a közvélemény minden irányban szabadon nyilvánult. Erősen meg vagyunk győződve, hogy a mily közakarattal történtek a jelölések, ép oly közakarattal fognak majd a választók az urnánál is mai határozatuknak érvényt szerezni.

O.

A gyűlés határozata folytán a hivatalos jegyzőkönyvet közöljük.

Jegyzőkönyv.

Szerkesztett 1883. november hó 27-ik napján, a mai napra K-Vásárhelyre összehívott és a városház tanácstermében megtartott értekezleten fölmerült tanácskozási tárgyakban.

Jelen vannak:

Kézdi-székből:

Gyárfás Imre, Lázár Mihály, Bárány János, Kun István, Nagy Alajos, Kovács Károly, Bodor Zsigmond, Keresztes Ede, dr. Szini Gyula, Pethő István, Geréb István, Imecs Ernő, Dimény Ferencz, Zsögön József, Bajka András, Szaniszló Ferencz, Csiki Lázár, Kőnczei Miklós, Szabó Mihály, Potsa Gyula, Kőnczei Albert, Vajna Domokos, Veres Lajos, Miklós Imre, Bartos János, Tamás Elek, Kőnczei Géza, Gál Zsigmond, Solyom Tamás, Márton János, Domokos János, Domokos Albert, Barabás Gyula, Kocsis Gábor, Szabó József, Bartók Károly, Nagy Lázár, Vitos Mózes, Popovics Gyula.

Kézdi-Vásárhelyről:

Szöcs József, Székely János, Szabó Mózes, Tóth István, Tóth Dániel, Kőkősi Károly, Barthos Károly, Molnár Józsiás, Kovács Dániel, Török Bálint, Csizsár Imre, Tóth József, ifj. Benkő Sándor, Fejér László, Nagy Ézékiás.

Sepsi-székből és Sepsi-Szentgyörgyről:

Nagy Károly, Veress Gyula, Kelemen Lajos, Sorbán János, Nagy Lajos, Kovásznai József.

Bereczkből:

Gábor Imre, Gábor Péter, Bálint László, Stencsik János, Demján György.

Orbából:

Csoma Károly, Kádár Ferencz, Deák Károly, Deák Samu, Deák Albert, Tamás András, Csia György, Finta Ferencz, Geréb Lajos, Hadnagy Károly, Csoma Imre.

Indítványoztatik, hogy miután a mai értekezletre Háromszék megye képviselő bizottságának tagjai ily szép számmal jelentek meg, elnök és jegyzők választatának. A tanácskozás vezetésére elnöknek

A „Székelyföld” tárczája.

Rizzio.*)

(Ballada.)

„Ősi szellő tépi levelét a fának,
Hervadó szívemet megöli a bánat.
Akkor jutok, akkor majd néked eszedbe,
Mikor a száraz lomb hantomat elfedte.

Ha árva madárka száll rideg fejtámra,
Megizenem tőle, hő szívemnek vágya,
Hogy érted haltam meg, titokban epedve,
S végsőhajom is csak nevedet rebegte!”

Tamburin elnémul, szív hangosan ver föl;
„Szép Rizzio, pihenj s szép álmokkal kelj
föl!”

„Hadd eszokolnom lábad, hadd ölelnem térded,
Bús szívem csak édes közeledben éled”

„S te szeretsz?” — „Szeretlek!” Hajongva
[imádlak,

Oh, mért nem születtem biborban, király-
[nak!”

„Hatalmas király vagy, korona szerel-
[med,
Dallal hódítottad meg büszke szíve-
[met...”

Kebélre öleli, ajkához szorítja;
Alvó szíve fölesap hön lángoló pirba.
Gyöngyvirág úgy reszket, úgy inog egy
[szálig...

Kialszik a mécszláng, csak a kék világit!

Az is pislog, pislog, s hirtelen kialszik;
Távolból tivornya gunyakazja hallszik...
Röthaju, rut Darnley, vigyázz, hűlt fész-
[kedbe
Hivatlan vendégként kakuk költözött be!

Közelit a zsiabj, kacaj közt zörgetnek:
„Tehe! látogatást férje felségednek?...
Felébredt a hajnal, rózsát hintegtet szét,
Vér rózsákba ölek szép Rizzio testét...”

„Darnley, soh'se legyen nyugtód nappal,
[éjjel;

Kinhalál szaggassa lelked, tes-
[ted szélyel!

Feledés boruljon s átok emlékedre,
S ne gyászolja hantod árva nefeljs se!”

B. S.

A vallás és a tudomány.

(Honny soi, qui mal y pense.)

Az összes erkölcsi és szellemi élet ezen alapszik; nem is lehet ennél magasabb themát találni az elmélkedésre, épen azért csak a legnagyobb higgadtsággal sza-

bad foglalkozni vele. Mindenesetre kissé merész dolog az isteni és emberi tudománynak párhuzamba állítása, de sietünk is kijelenteni, miszerint az eszme nem töltünk ered; többször találkoztunk vele könyvekben, folyóiratokban, nyilvános beszédekben és magán körökben. Szolgáljanak szavaink igazolására többek között a következő tételek: „Az igazi hit és tudomány között valódi ellenmondás nem lehet.” — „A tudomány összhangzásban áll a kinyilatkoztatással.” — „A biblia összhangzását a tudománnyal semmi kutatás nem képes megzavarni.” — „A mely tudomány ellentétben áll a vallással, az nem hirdet igazságot.”

Midőn a nézetek tisztázása céljából ezen tételekkel foglalkozunk, ezt, szent hitünkhöz való mély ragaszkodásunk mellett, annál nyugodtabban tehetjük, mert úgy vagyunk meggyőződve, miszerint ez által annak dicsfényéből nemcsak semmit le nem vonunk, hanem ellenkezőleg tiszta fenséget illetéktelen érintésektől megóvni igyekszünk. Nem kell ugyanis feledni, miszerint a sokat magasztalt emberi ész s annak a tudomány különböző ágaiban kivívott fényes diadalai oly elbizakodóvá tették korunkban az emberek egy részét, hogy vannak elegendő oly elfekezodott genie-k, kik

nevezetesen a természettudományok szövétnékeivel kezökben, az Istenség legrejtettebb titkait kifürkészhetőnek vélik, s ennek folytán a vallás tanait kicsinylőleg lenézik. Az ilyen embereknek az idézett tételek az egyház megtámadására nyujtanak alkalmat, a mennyiben ürügyül szolgálhatnak afféle gyanúsításra, mintha az egyház jogot vindikálna magának arra, hogy mint legfőbb areopag, egyik-másik tudomány helyes vagy helytelen irányára fölött ítéletet mondjon s ilykép az idők kereké elé alabört vessen. Ilyesmire anyagot szolgáltatni nem eszélyes eljárás. Szükséges ennél fogva elfogulatlanul fontolóra venni: vajjon ama pragmaticus tételek kiállják-e a józan érvekre fektetett bírálatot?

Lássuk először is: mit tanít a tudomány a teremtsérről? Semmit! Nem képes feleletet adni arra a kérdésre, hogy honnan származik és miért létezik az anyag, a miből az égi testek ezer milliói képződtek. A hit ellenben mire tanít? Arra, hogy van egy teremtető, a ki a világegyetem számára az épületi anyagot létrehozta s mindent czélszerűen berendezett. De felfogható-e emberi észszel az, hogy egy anyag talán és így természetfölötti alkotó mindent a semmiből teremtetett? Nem, mert ez egy oly rendkívül csodás dolog, a mit hinni

*) Rizziót, Stuart Mária kedvenc titkárát, Darnley, a királyné férjét, féltékenységből ölette meg.

Lázár Mihály s jegyzőknek Kovács Károly és Benkő Sándor fogadtattak el.

Elnök, méltóságos Lázár Mihály országgyűlési képviselő, elfoglalván elnöki széket, alkalmi szép beszédben előadja, hogy a mint az 1883. november hó 17-ről kibocsátott és több bizottsági tag által is aláírt felhívóban jelezve van, a mai tanácskozás tárgya: Háromszék megyében közelgő tisztújítás esetére, a központban és a járásközpontban kijelölendő tisztviselők ajánlatba hozatala és eshető megválasztása tekintetében eszmét cseréljen és lehető megállapodásra jusson.

Előadja, hogy a mint a meghívásban is jelezve van, a tisztújítás üdvös keresztülvitelénél, távol minden politikai párt-színezet és magánérdektől, csupán törvényhatóságunk közérdekei lebegjenek szemünk előtt.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a tanácskozást megnyitottak nyilvánította.

Elnök felteszi a kérdést, hogy az értekezlet mely sorrendben kívánja a kijelölést és az ajánlatokat tanácskozás alá venni?

Az értekezlet egyhangulag megállapodik, hogy első sorban a központi tisztviselőkre nézve, azután a kézdi járásban beöltendő kültisztviselőkre nézve történjen a kijelölés.

E közben az orbai járásból megjelent bizottsági tagok szintén kijelentvén, miként járásukra nézve is, jelen értekezlet megállapodásait készséggel fogadják:

az értekezlet tanácskozásait orbai járásra is kiterjesztendőnek határozta.

Ezek előre boosátása után, az értekezlet magát a tanácskozás tárgyára nézve is megalakultnak jelentvén ki, indítványoztatik:

a) Mondassék a jelen értekezletet összehívó bizottsági tagoknak köszönet, mert a közelgő tisztújításnál elágazható véleményeltérések összeegyeztetésére és a pályázók alkalmazhatósága iránt a közvélemény nyilvánulására alkalmat szolgáltatott.

b) Indítványoztatik, hogy miután ezen értekezlet megtartására az újságbeli kezdeményezés Künle József úrtól származik, elismerés szavazzassék a kezdeményezésért.

Mindkét indítvány helyesléssel fogadtatván, az értekezlet kimondja, hogy e tekintetben egy cél és érzemény vezet ezen értekezlet tanácskozásait.

A megállapított sorrend szerinti kijelölés és a központban alkalmazni kívánt tisztviselő pályázók személyi megnevezése

kerülvén szönyegre: a központi tisztviselői állomásokra ajánlatba hozatnak, ugymint:

Az alispáni állomásra br. Apór Gábor; főjegyzőségre Geréb János; első aljegyzői állomásra Dálnoky Károly; második aljegyző Vajna Miklós és Szentiványi Miklós; árvaszéki elnök Sára Tamás; tiszti ügyész Kelemen Lajos; pénztárnok Pünköszt Lajos és Könczey Miklós; árvaszéki ülnök Nagy Dénes és Vajna István; árvaszéki jegyző Kádár Ákos és Vajna István; főszámvevő Csia György; ellenőr (pénztári) Székely György, Forró Béla és Gazda Gyula; alszámvevő Kakuci Ádám és Sorbán János.

Az értekezlet egyik jegyzője által felolvasott és így ajánlatba hozott névsor általános és az egyes állomásoknál helyeslő nyilatkozattal fogadtatott.

Ezen ajánlatnak felkiáltással lett elfogadása, többoldalu felszólalás és behatódó megvitatása után az értekezlet azon nézetnek adott kifejezést, hogy Háromszék intellectualis ereje a kijelölt személyeken kívül minden egyes állomásra tud képzettséggel bíró és megbízható egyéneket felmutatni. Nem szándéka ezen értekezletnek a megnevezettek kívül ajánlatba hozandó és képes egyéneket a megejtendő tisztújítás alkalmára a jelöltségtől kizárni s azért szívesen fogad egyesek által ajánlatba hozható jelölteket annál inkább, mert az értekezleten részt nem vett választók nyilatkozata ez alkalommal nem ismeretes és azokat szabad elhatározásukban korlátozni nem célja.

Enek következtében egyes bizottsági tagok által ajánlatba hozattak:

Alispánságra: Forró Ferencz, Tompa Miklós;

főjegyzőségre: Szentiványi Miklós, Kovács Károly ügyvéd, Székely György; I-ső aljegyzőségre: Vajna István, Székely György, Szentiványi Miklós;

II-ik aljegyzőségre: Székely György, Vajna István;

főszámvevő: Bartók Károly, Kakuci Ádám, Forró Béla, Móricz József, Imets Ernő;

alszámvevő: Sorbán János, Csiki Lázár, Gaál Antal;

pénztárnokságra új ajánlat nincs;

ellenőr: Sorbán János, Csiki Lázár;

ügyész: Kökőssy Endre, D. Veress Gyula;

árvaszéki I-ső ülnök: Bartók Károly, Csia György;

árvaszéki II-od ülnök: Bartók Károly, Kakuci Ádám;

árvaszéki jegyző: Barthos József.

Ezután elővettették a kézdi-járási állomásokra való kijelölés, mely kijelölésnél az egyesek által tett ajánlatok elfogadása mellett mint a megválasztásra alkalmas egyének megnevezettek, ugymint:

Szolgabírói állomás: Pótsa Gyula, Pethő István, Geréb Béla, Bartók Károly, Gábor Péter, Vajna Domokos;

segédszolgabíró: Pethő István, Geréb Béla, Bartók Károly, Dimény Ferencz, Vajna Domokos, Cseh Gyula, Csiki Lázár;

járás orvos: Dr. Szini Gyula, dr. Barabás Sándor és dr. Cseh Károly;

állatorvos: Thamó András;

szolgabíró: Hollaky Attila;

segédszolgabíró: Deák Samu, Szacs-vay Imre;

járás orvos: dr. Póka Dezső.

Indítványba hozatik, hogy ezen értekezlet megállapodásai hírlapok útján a megye minden bizottsági tagjainak tudomására hozassanak.

Egyhangulag elfogadtatik; elnök s a kézdivásárhelyi polgármester s az értekezleti jegyzők által aláíratik.

Elnök köszönetet mond a nagy számmal megjelent bizottsági tagok érdeklődéséért és a higgadt tanácskozásért; köszönetet mond K.-Vásárhely polgármesterének a szíves fogadtatásért és a terem átengedéséért, s viszont a polgármester a megtiszteltetésért köszönetet mond, azon kívánságának adván kifejezést, hogy a mai tanácskozások hozzanak üdvös eredményt.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével, elnök Lázár Mihály, polgármester Szöcs József, Gyárfás Imre, br. Apór János, Csia György, Kökőssy Károly, Székely János és Veress Gyula bizatnak meg.

A jegyzőkönyv felolvastatván, hitelesítettik.

Lázár Mihály, elnök.

Szöcs József, polgármester.

Gyárfás Imre.

Kökőssy Károly.

Kovács Károly, jegyző.

Ifj. Benkő Sándor, II. jegyző.

Br. Apór János.

D. Veress Gyula.

Csia György.

S z e m l e.

Országgyűlés. Zajos napjai voltak a képviselőháznak a múlt héten. A keresztény és izraelita között, valamint a külföldön kötött polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalása folyamán az eszmékben gazdag szónokok egymást követték. Magának a kormánypártnak sorai-ban is akadtak képviselők, kik a javasla-

tot elleneztek. Különösen az antisemitaságukról már ismert képviselők keltek ki hevesen a javaslat ellen, s a ház tagjait hol élénk derűsrege, hol pedig tiltakozó morajra birták. Tekintélyes része a képviselőknek a kötelező polgári házasság eszméjének híve. A mint azonban később kitűnt, az utóbbiak kisebbségben maradtak.

Heves szóváltás történt esütörtökön Herman Ottó és Istóczy Győző között. Herman, ki a kormány javaslata ellen intézte általános figyelembe részesült beszédét, Istóczyra oly megjegyzéseket tett, hogy ez utóbbi kénytelen volt személyes kérdésben felszólalni, s válaszában annyira uralkodott rajta a felindulás, hogy az elnök két ízben volt kénytelen rendreutasítani. Herman Ottó ezalatt nem volt a házbán, s később, barátjai figyelmeztetésére, bement és röviden, de sikerülten válaszolt. Nagy feltűnést idézett elő Tisza Kálmánnak a sajtó ellen való rendszabályokra vonatkozó kijelentése. Somssich Pál kárhoztatta az antisemita képviselők eljárását és opportunitásból elfogadja a javaslatot. Helfy Ignác kitűnő érveléssel védelmezte álláspontját s bár az általános polgári házasságnak híve, a javaslatot elfogadja.

Pénteken szintén érdekes ülése volt a háznak. Steinacker Ödön beszéde után, ki a tárgyalás alatt levő javaslat mellett beszélt, Mezei Ernő emelt szót. Beszélt a zsidó-kérdésről, mint társadalmi bajról, s kijelentette, hogy őt épen az antisemitikus mozgalom bírja a törvényjavaslat elfogadására. Beszédére Simonyi Iván és Ónody Géza tettek megjegyzéseket. Szilágyi Dezső nagyszabású, hosszú beszédben fejtegette álláspontját. Támadását a kormány s különösen az igazságügyminiszter ellen intézte. Bizonyítgatván, hogy az általános polgári házasság életbeléptetése által az állam nem jön kollízióba az egyházzal, kijelentette, hogy hozzájárul az Irányi által beadott határozati javaslatához, de ennek el nem fogadása esetére közvetítő indítványt terjeszt be. Beszéde nagy tetszéssel fogadtatott. Végül Széll György antisemitikus szempontból ellenezte a javaslatot s hozzájárult Ónody határozati javaslatához.

A képviselőházban szombaton nagyfontosságú ülés volt. A keresztények és zsidók közt köteendő polgári házasságról szóló törvényjavaslat egy heti vita után általánosságban elfogadtatott. A törvényjavaslatot minden politikai pártból alakult nagy többség fogadta el s szintén a nagy többség fogadta el Irányi Dánielnek azt a módosított határozati javaslatát, hogy a kor-

igen, de észszel felfogni nem lehet. Nehéz ennél fogva teremtés dolgában a hit és tudomány között összhangzást konstatálni!

Epen így áll a dolog szent vallásunk hitágazataival szemben. Jézus, a szent írás tanúsága szerint, csodatételeinél egyedül a hitre fektette a súlyt. „Bizony mondom néktek, ilyen hitet nem találtam Izraelben”, így nyilatkozott azon százados felelete fölött, ki közsévényben szenvedő szolgálójának meggyógyításáért esedett. — „Vigasztalódjál leányom, a te hited segített neked”, mondá a 12 év óta beteg nőnek, a ki hittől elelve, az Üdvözítő köntösének szélét érinté. — „Legyen nektek a ti hitetek szerint”, mondá a vakoknak, midőn szemüket megérinté, sat. Mindezen tényeknél a tudás merőben ki van zárva, mert a tudomány csodát nem ismer.

De vegyük beható vizsgálat alá egyedül a fennebb elsőnek idézett mondatot. „Az igazi hit és igazi tudomány között valódi ellenmondás nem lehet.” A többinek is körülbelől ugyanez az értelme. Ez olyan állítás, melynek bírálata hosszabb fejtegetést igényel... „Igazi tudomány!” Különösen hangzó kifejezés! Mindenik tudomány az általa létrehozott eredményekből ítélhető meg. Vegyük elő azért első helyen a legrégibb s legfenségebb tudományt, a csillagászatot s lássuk annak néhány lényeges eredményeit.

Ptolomaeus a 2-ik században 13 könyvből álló csillagászati és mértani

művében, mely 814-ben Almagest címen arab nyelvre lett átfordítva, felállítá a róla nevezett bolygórendszert. A szerint a föld tizenegy közös közpponttal bíró körnek középeben áll mozdulatlanul és körülötte a bolygók az állócsillagokkal együtt naponta ezen körökben kerengélnék keletről nyugatra. Ezen rendszer a 16-ik század közepéig tartotta fenn magát. 1543-ban Copernicus lépett fel és „De revolutionibus orbium coelestium” című művében kihirdette saját rendszerét. E szerint a nap áll mozdulatlanul és a bolygók kerengélnék körülle szintén concentricus körökben. Copernicus, nevezett művével meg-alapítójává lett ugyan az újabb csillagászatnak, de azért mostani rendszerünk még sem ugyanaz, a hogy azt ő mint feltaláló előadja, hanem attól lényegesen eltérő; mert ő tökéletes körökben jártatja a bolygókat a nap körül, holott Kepler második törvénye szerint a mozgás ellipsisekben történik.

Tycho de Brahe, félszázaddal Copernicus után, ismét visszahelyezte a földet a világ központjába s a napot nyargaltatá körülle. Rendszere, a Ptolomaeuséval együtt, megérdemlett feledékenységre esett ugyan, de ma már a napnak mozdulatlan helybenállásáról szóló tan sem érvényes többé; ez, valamint a többi ugynevezett állócsillagok is, ma már nem állanak egy helyben, mint eddig hittük, hanem bámulatos sebességgel haladnak az aetherben,

mely az eddig üresnek vélt világűr tölti ki. Igen, a világűr tökéletesen üressége!

Ezen tan is teljesen elpárolgott, pedig igen kényelmes volt s nagy nehézségeket hárított el a csillagászat útjából, a mennyiben ezen erőművi felfogás segítségével az égi testek mozgásának okát egyetlen lökésre lehetett visszavezetni. Azonban a jelenkor tudosai eldobván az üres térről szóló tant, felállították az aether létezéséről szóló elméletet, miközben egyik közülök élezelve megjegyzé, hogy „az üres tér néha csak a mi fejünkben létezik.”

Mindezek elég kézzelfoghatólág világítják meg az emberi ész tévedéseit, de megtoldjuk még egy hangosan tanuskodó botlási történetkével. Halley, kit Laland Anglia legnagyobb gyakorlati csillagászá-nak nevezett, ezelőtt mintegy 200 évvel fölfedezte, hogy egy hold-nap rövidebb, mint 2500 évvel ezelőtt volt, mert futása gyorsabbodik. Miután ezen idő alatt a hold körülbelől 30.000-szer futotta meg pályáját a föld körül, egy körfutásra alig egy másodperc gyorsabbul esik ugyan, de ez 2500 év óta mindössze 8 napot tesz ki. Mi következik ebből? Az, hogy a hold közepmozgása folyvást sebesedik, mi által földünkhez mindig közelebb jön s végre reánk hull.

Ezen fölfedezés a csillagásznak rendkívüli gondot adott, mert az okot kitalálni nem sikerült. Sok ide-oda találgatás

és főtörés után Laplace volt végre azon szerencsés halandó, ki a megoldást a föld-pálya excentricitásának (középküliség) változásaiban kereste és számításai által a kétségbevonhatatlanság színvonalára emelte, mely alkalommal azon sarkalatsnak hitt tan is új megerősítést nyert, hogy a földnek tengelye körüli forgása folytonosan és tökéletesen egyenletes. A megoldás azonban még sem volt helyes. Delaunay ugyan is 1865-ben a következő elmélettel lépett fel: A hold haladásának gyorsulása nem valóság, hanem csak látszat, mert nem a hold haladásának gyorsasága növekedik, hanem a földnek saját tengelye körüli forgása lassúodik folytonosan; minek oka a dagály-hullámokban keresendő, melyeknek feltornyosulása hat zavarólag a föld forgására. „Ti derék csillagászok”, mondá Delaunay, „a hold sem gyorsabban, sem lassabban nem halad, mint ezelőtt. Csak azért látszik előttek úgy, mert az órá-tok késik, az ósóra járása lassú-dik apránként.” Ma tehát már a csillagászok előtt kétségtelen, hogy a föld forgása lassúodik, azaz: a földnek egyszeri megfordulása saját tengelye körül ma hosszabb, mint 2500 év előtt volt.

(Folytatása következik.)

Radányi József.

mány mielőbb terjessze be az általános kötelező polgári házasságról szóló javaslatot. Győry Elek indítványa szintén szavazás alá került, de ezt a nagy többség nem fogadta el.

A telekkönyv újalakítására vonatkozó törvényjavaslatot az igazságügyi miniszteriumban már kidolgozták. Az új kataszter alapján most már egy, a modern követelményeknek teljesen megfelelő telekkönyv fog létesíteni, melynek nyolczvannál több paragrafust tartalmazó javaslata legközelebből leendő átvizsgálás céljából egy szűkebb szakbizottság elé terjesztetik, ezután pedig benyújtják a képviselőházhoz.

A budapesti megyetem új épületeinek megnyitása vasárnap történt meg nagy ünnepélyességgel. Az ünnepi beszédet Dr. Szily Kálmán, a technikum rektora tartotta. Ott volt Trefort közoktatási, Pauler igazságügyi, Bedekovich horvát miniszter, továbbá püspökök, országgyűlési képviselők, egyetemi tanárok és mások nagy számban. Az ünnepély után a tanári kar bankettet rendezett. Az ifjúság este 6 órakor ifjúsásmenetet, később diszlakomát rendezett.

Gr. Zichy Ágoston, az új fiemei kormányzó, vasárnap érkezett Fiuméba s ugyanekkor történt meg az új állásba való ünnepélyes beiktatása is. Az új kormányzó fényes és lelkes fogadtatásban részesült.

Levelezés.

Csik-Somlyó, 1883. nov. 22.

(Nőgyesületi közgyűlés.)

Nőgyesületünk f. hó 21-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a tagok — daczára a kedvezőtlen időnek — meglehetősen számmal jelentek meg. A gyűlést Miklósi József kir. törvényszéki bíró és egyesületi alelnök vezette. Megnyitó beszédében nagyjában kitért az egyesület működésére s különösen kiemelte a választmány tagjait, kik az estélyek rendezésében kifejtett tevékenységük által az egyesület érdekeit nagyban előmozdították. A részleteket illetően a jegyző jelentésére utalt, minnek következtében Móricz Gyula egyl. jegyző következő jelentést olvasta fel:

„Tisztelt közgyűlés!

Lezajlott egy év egyesületünk életéből, mely alatt a képzelet birodalmában és a nagy világban világrendítő mozgalmat lehetett volna előidézní. Egy év alatt a világot körülutazzák, lakott helyeket sivatagok tesznek, a tengerek végtelenségében eddig nem ismert földeket fedeznek fel, új államokat és Isten tudja, még mi mindent alkotnak. Ennyi valóság- és lehetőséggel szemben, tisztelnő nőgyesületünk egy évi sáfarkodásáról beszámolni.

Nehéz és nagy feladat áll előttem, kivált ha a tisztelt közgyűlés vérmes reményeket táplált s a halhatatlanság koszorujára érdemes tények elosorolását várja tőlem.

Egyesületünk szerényen, de önállóság működött, miután a „Vörös kereszt egyesület” patronatusának szoros kötelékeiből kibontakozva, szabad rendelkezésének fentartása mellett, kis körünket közelebből érintő érdekek előmozdítására magát függetlenítette és szabaddá tette.

Volt összesen 43 rendes és 5 pártoló tagja, kikből befolyt 67 frt 50 kr o. é. tag-sági illeték. Ez azonban nem oly összeg, hogy abból a déli sarkra expedíciót szervezni vagy Montenegrót meghódítani lehessen; de a nőegylet egyesülettől alapszabályszerű örökségképen ránk maradt 106 frt 32 krral, ennek 2 frt 31 kr kamataival, az év folyamán alatt rendezett 9 estély 116 frt 5 kr jövedelmeivel együtt az évi bevételt 202 frt 18 krra emeli, melyből a 166 frt 48 kr kiadás levonása után egyenlegképen megmaradt 125 frt 70 kr készpénz. Ezen összegből 100 frt a csikszeredai részvény-takarékpénztárba van elhelyezve, 25 frt 70 kr az egyesület pénztárnokánál áll rendelkezés alatt. Szerzett a kiadás rovataiban említett összegből egy drb 21 frt 1 kr értékű 6 karu csillárt, 2 drb 15 frt értékű lámpát és 61 frtra butort. Kiosztott jelen év husvét hetében a helybeli szegényeknek 30 firtot o. é. és elküldött a győri árvíz-károsultaknak 25 firtot. Az elsorolt számokból feltűnő anyagi eredmény szerint a készpénz-állomány és a szerzemények 222 frt 71 kr képviselnek.

Nemcsak anyagi téren mutatkozik egyesületünk működésének eredménye, hanem jótékony hatással volt társadalmi életünkre, a meunyi kis városok- és közsé-

gekben ritkán tapasztalható jó egyetértést fentartotta és ápolta. Sőt nevelői missiót is teljesített, tért nyitván a tanítóképezde és fogynasium növendékeinek, hogy estélyein megjelenvén, társadalmi routint nyerjenek, vagy kikben a csira megvolt, azt tovább fejleszthessék. A helybeli olvasókör és fürdő-egyesület érdekeinek előmozdítására szintén befolyt iparkodott.

Tartott összesen 4 választmányi gyűlés, melyen a tagok legnagyobb pontossággal megjelentek s egész önfeláldozással segítettek elő az egyesület érdekeit.

Ha szerény jelentésemben halványan ecsetelt eredmény a tisztelt közgyűlés vá- rakoását ki nem elégítené, méltóztassák a kétségbevonhatlan jóakarát elnöző lenni.

Midőn jelentésemet bevégeztem, nem tehetem, hogy felháborító megbotránkoszomnak kifejezést ne adjak azon megrovást érdemlő eljárás felett, hogy a folyó év husvét hetében a szegények részére történt pénzkiosztás alkalmával, részint a személyazonosság bizonyítása, részint a betegség miatt megjelenni nem tudó segélyzendőknek adandó összegek kézbesítése végett megjelent előjárásági tagok, úgy a jelen voltaktól, mint az otthon betegben fekvő, segélyre méltóknak ítélt szegényektől egy félkupa pálinka árát levonták, felhajtották és ezen meg nem leídemelt, de kizsartolt összeget nyugodt lelkiismerettel felpálinkázták. Szomorú bizonyítéka ez előjáráságunk lelkiismeretlensége és társadalmi elmaradottságának. Ezen szomorú tapasztalatot csak azért voltam bátor felemlíteni, hogy jövőre a visszaélésnek eleje vetésék alzáltal, hogy a bizalmat eljárt szott előjáráság kikérülésével történjék a segélyosztás.

Es most végezetül a tisztelt nőgyesülethez egy nemzetgazdasági irányu indítványom van.

Mindnyájunk közös betegsége, hogy a hazafiságot, a köziélet előmozdítását folyton hangoztatjuk, de tettekben ritkán nyilvánítjuk. Ha tesszük is, csak akkor és ott, a midőn és hol a világ bámulatára van kilátásunk. Ezen vád nem a mi kis körünket sújtja, hanem nagyon is általános van mondva; épen azért kérem, ne csináljon belőle senki „Emléksorokat” magának. Naponkint hallható, minden lapban olvasható, hogy mily szegények vagyunk s épen ezért az ipar emelését és fejlesztését sürgetjük; mégis franciaia, angol, cseh, morva és német kelmékből készült ruhákat viselünk. A külföldi gyártmányok iránti előszeretett annyira elhatalmasodott, hogy földhöz ragadt napzsmasaink leánygyermek-ei is manchesteri bársony felsőt, muszka prémes bundát és berlini ripsz kontózt viselnek. Ha ez fokozatosan így halad, ma-holnap megérjük, hogy a favágó tőken brüsseli csipkéket fognak szarítgatni. Ez pedig a népet teljesen tönkreteszi. Csik-Szeredában szövöde állittatott fel; az állam minden évben szövögepekkel jutalmazza meg a szorgalmasabb növendékeket, hogy a háziipar minél nagyobb mérvben elterjedjen. De hogy fognak ezek ösztönyt nyerni, ha a cikkeknek nincs kelendősé-gük, nincs piacuk? Itt a nőgyesületnek valóságos missiója van. Tegye a „honi cikkek”-et, a „honi kelmék”-et divattá; hasson az alsóbb osztályra, hogy a házi ipart fejlesszék s annak termékeivel megelégedjenek; így az ipar fejlődni, a már veszélyessé vált divatáramlat medrébe vis-sza fog terelgetni; nőgyeletünk pedig a honleányi buzgalom szende virágaiból disz-koszorút fog magának alkotni.

Midőn indítványomat kegyes pártfo-gásukba ajánlom, becses türelmükért, mely-lyel száraz jelentésemet végig hallgatni szívesek voltak, köszönetet mondok.

A közgyűlés a jelentést tetszéssel fo-gadja, az indítvány tanulmányozásával a választmányt megbizta.

A pénztárnoki jelentés felolvasása után számadás-vizsgáló tagok kiküldése szük-ségtelennek bizonyult, miután egy a viz-szsgáló bizottság, mint a választmány által minden a legnagyobb rendben találtatott-nak nyilvánított. Következett a restau-ratió. A volt tisztviselők korteskedtek, hogy az ügyek vezetésének érdemében s az e kö-rül szerezhető babérokban mások is része-süljenek; a közgyűlés nagyobb része pedig szilárdan ragaszkodott az eddigi tisztvis-előkhöz. Az eredmény következőleg ütött ki: elnök Adorján Imréné, alelnök Miklósi József, pénztárnok Miklósi Józsefné, jegy-zők Gál Gáborné és Móricz Gyula, választ-mányi tagok Fodor Ignác, Bocskor Mi-hályné, Gaál Istváné, Száva Gergelyné, Pap Andrásné, Bogády Gyuláné és Jakab Antalné, Adorján Imre, Gál Gábor és Pál István.

Miután 3 választmányi tag kivételé-vel ugyanazon tagokból alakult meg a ve-

zető személyzet, kik a kezdet nehézségeit legyőzve, az egyesületet igen tapintatosan vezették kitűzött célja felé: teljes remény-nel vagyunk, hogy az egyesület emelke-dése s annak folyton növekedő jelentékeny hatására a választottakban biztosítékot bi-runk.

r. l.

Kiállításunk.

IX.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a győ.-szentmiklósi kiállít-ás vegyes cikkeinek bíráló bizottsága határozatairól.

Jelen vannak: Csiky Dénes elnök, Székely Endre h. elnök, ifj. Eröss Elek, Hoppé Lipót előadó, bizottsági tagok.

A bíráló bizottság a kiállítás vegyes cikkeit tüzetes vizsgálat alá vevén, bírá-lata által a következő kiállításokat tünteti ki:

1. Az első csoportnál, melybe a sajt-félék vétettek, Csörgő Sándor győ.-szárthe-gyi lakost 3 ezüst forint jutalomdíjjal tünteti ki tehéntejből készített túrójáért.

E pontnál megjegyzi a bizottság, hogy a csikszeredai gazd. felsőnépiskola által ki-állított több rendbeli kitűnő minőségű saj-tok versenyen kívül voltak s így csak di-csérő oklevél adatott ki.

Dicsérő oklevelet nyert még Balási Lajos kásonimpéri lakos kászutúrójával.

2. Második csoport: méz. Dicsérő ok-levelet nyertek: Riegel Antal borszéki la-kos lépes mézével; Lázár Zakariás gyergyó-szentmiklósi lakos lépes mézével; Rozsdás Antal győ.-alfalvi lakos lépes és szűrt mé-zével; Deér Venczel győ.-szentmiklósi lakos lépes mézével; Szentpéteri János gyergyó-szentmiklósi lakos lépes mézével; Császár József gyergyószárhelyi lakos szűrt mé-zével.

Patka Ferencz borszéki lakos termé-szetes sejt-közfalával dicsérő oklevelet nyert.

3. Kádár István gyergyószentmiklósi lakos szűrt vászálval dicsérő oklevelet.

4. Zakariás Miklós gyergyótölgyesi lakos különféle liqueurök- és rum-italaival dicsérő oklevelet nyert.

5. Orel Máténé különféle befőtt, gyümö-löcs-kocsnya, gyümölcs-liqueur és párolt gyümölcseivel (dunstosok), Kedves Tamásné párolt gyümölcseivel (dunstosok), Hoch-schild Lajosné málna-kevert (sörbet), málna-befőttjével és Balás Mihályné párolt gyü-mölcseivel dicsérő oklevelet nyertek.

6. Többféle boraikkal dicsérő oklevelet nyertek:

A gyergyószentmiklósi pince-egylet és a győ.-szentmiklósi első bor-egylet.

7. Özv. Finta Gergelyné győ.-szent-miklósi lakos házi kenyérével.

8. Bors Benedek cs.-szentkirályi lakos többféle minőségű lisztjeivel dicsérő ok-levelet nyert.

9. Dicsérő oklevelet nyertek: Frun-kucz Antal győ.-szentmiklósi és Veress Mi-hály győ.-alfalvi lakos ecetüikkel.

Győ.-Szentmiklós, 1883. okt. 9.

Hoppé Lipót,
b. tag.

Csiky Dénes,
elnök.
Hochschild Lajos,
jegyző.

278. — 1883.

g. egyes.

Értesítés.

A csikmegyei gazdasági egyesület tag-jait értesitem, hogy a magyar királyi or-zságos selyemtenyészési felügyelőség in-gyen oszt ki szedermagot; a kik tehát tel-jesen díjtalanul és portamentesen kívánnak szedermagot nyerni, forduljanak ez iránt akár a m. kir. orsz. selyemtenyészési fel-ügyelőséghez Szegszárdon, honnan a sze-dermag és a szederfa tenyészési utasítás nekik minden költség nélkül meg fog kül-detni, akár a megrendelés iránt engemet értesítsenek.

Csik-Szereda, 1883. nov. hó 26-án.

Nagy Imre,
egyes. titkár.

Mindenféle.

— **Nekrológ.** Molnár A. István, kézdi-vásárhelyi derék fényképész sulyos esa-ládi csapás érte. Ifjú neje a múlt vasárnap elhalt és kedden általános részvét mellett temettetett el. A kötszégbeesett férjen ki-vül 3 kiskoru árva siratja benne anyját. Béke poraira!

— **Difteritisz.** A csikmegyei szövödé-ben a difteritisz kiűtvén, a tanítás beszünt-tetett s a növendékek haza boosáttattak jövő év január 2-ig. A polgári leány-is-kolában hasonlóan lett szüntetve a tani-tás, bár ott betegség nem fordult elő. Az övő intézkedést azért volt szükséges a pol-gári iskolára is kiterjeszteni, mert a szövö-dével, melynek növendékei közt betegülés és egy halálozás esete is fordult elő, egy épületben és egy udvaron van elhelyezve.

— **Hymen.** F. hó 18-án jegyezte el Cs.-Somlyón batlenfalvi Pál István kir. adó-felügyelő-helyettes Fodor Annát, Fodor Ig-nác ügyvéd és nagybirtokos kedves és szép leányát. Fogadják szerencsekívána-tunkat!

— **Hymen.** Sebők József kézdivásár-helyi zenetanító a múlt hétfőn tartá eskü-vőjét Hosszu Ida kisasszonynyal. Szeren-csét kívánnuk e házassághoz.

— **A csikszeredai veres kereszt egylet** ál-tal nov. 24-én rendezett fillérestély Gál Elekné és Deák Ignáczné rendezők buz-gólkodásából szépen sikerült. Közönség oly nagy számmal jelent meg, hogy a teremben alig lehetett mozogni. Deák Ignáczné, Ha-zay László és Sprentz György Grienyé Je-nő és Bernárd Viktor „Mar alszik” 1 fel-vonásos vígjátékát tőlük megszokott szín-padi otthonossággal adták elő. Miklós Kata kisasszony Tóth Kálmán „Lázás éjszakám” cizimű-költeményét érzéssel szavalta. Négy kis leánya (Nagy Erzsike, Czipera Her-min, Hutter Aranka és Vellman Etelka) Forgó Bácsinak „Egy kis tévedés” cizimű gyermek-vígjátékát tőlük kitelhető ügye-séggel adták elő. A közönség jól mulatott. A kis csemeték komoly játékan; melyért az ügyes és fáradságos rendezés érdeme Kelemen Ilona tanítónót méltán megilleti. Az estélynek összes bevétele 36 frt 30 kr, kiadása 20 frt 80 kr s így tiszta jövedelme 15 frt 50 kr volt.

— **Csikszentkirályi lelkészszé** Hosszu József volt miklósvári lelkész nevezte-tett ki.

— **Meghívó.** A győ.-szentmiklósi „Kor-csolya-egylet” 2-ik évi közgyűlését f. évi decz. hó 2-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor a polgári iskola rajztermében tartja meg, melyre az egylet tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni. Kritsa Konrád egy-l. titkár.

— **A Csik-Szentmiklós közönsége** által ujon építettett díszes iskolaépület f. hó 22-én adatott át Kiss Sándor építőmester által a közönségnek Pap Domokos kir. mér-nök és Éltés Elek kir. tanfelügyelő jelen-létében. Az átadás ünnepélyét Bíró Pál házánál kedélyes lakoma zárta be, melyen a pohárköszöntések egymást érték. A po-hárköszöntések közül tudósítók az An-drás József iskolaszéki tag és községi taná-csos által az egyetértésre természetes ész-járással ügyesen szőtt mondókáját emeli ki.

— **A gyergyószentmiklósi „Veres kereszt egylet”** f. hó 22-én a többihez hasonló si-került fillérestélyt rendezett. Demeter Do-mokosné és Hochsild Lajosné voltak a ren-dezők. Az estély folyamában Eránosz Bog-dán gyógyszerész „A poloska”-t szavalta Arany Jánostól. A közönség tapsokkal ju-talmazta az előadót. Azután megkezdődött a táncz és tartott éjjeli 1 óráig.

— **Szép természeti tűnemény** volt látha-tó Győ.-Ditróban f. hó 21-én esti 6 órakor. Ditrótól nyugatra az u. n. Kereszt-hegynél 1/4 óráig tartó gyönyörű északi fénny látszott, mely a nyugati tájékat bíborfény-nel önté el.

— **Értesítés.** A kézdivásárhelyi taka-rékpénztárnál 1884. jan. 1-től kezdve a be-téti kamatláb 6% és a kikölcsönzési ka-matláb 8%-ban állapittatik meg. Ezzel ka-pcsolatosan a kézdivásárhelyi telekkönyvi hatósághoz tartozó birtokok értesítettnek, hogy a jelzálogos üzletet bővebben kiter-jesztí az igazgatóság.

— **Kézdi-Vásárhelyi** a „Hungaria” ven-dégloji helyiség, a jövő 1884-ik évi ápríl 24-től kezdve, boltnak, esetleg vendégloknak is haszonbérbe adandó. Bővebb felvilágosítást lapunk kiadóhivatalában nyerhetni.

Nyilvános köszönet.

Nagyontisztelendő Szöcs Imre a csik-szentmihályi felekezeti és a csik-ajnádi községi iskolák „Népkönyvtár”-a részére 20 ft o. é. 36 drb népszerű és vallásos könyvet kegyesen adományozott, mely adományaért fogadja hálás köszönetemet.

Csik-Ajnád, 1883. nov. 22-én.

Éltes János s. k.
községi tanító.

Piaci árak		Kézi- Vásár- hely		Csik- Szereda		Gy.-Szt. Miklós	
		nov. 21.	nov. 21.	nov. 21.	nov. 21.	nov. 17.	nov. 17.
		ft	kr	ft	kr	ft	kr
Héctölter	Buza) tiszta	7	10	7	—	6	75
	) elegy	6	80	6	20	6	—
	Rozs) tiszta	6	—	4	—	5	—
	) elegy	4	20	—	—	4	25
	Árpa) tiszta	3	80	4	—	4	50
	) elegy	—	—	50	4	—	—
	Zab	2	80	3	—	2	—
	Törökbuza	4	20	5	—	5	50
	Kása) köles	10	—	11	—	10	—
	) árpa	—	—	10	—	—	—
Kilogr.	Borsó	6	—	—	—	6	—
	Lencse	10	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	—	—
	Lenmag	—	—	8	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	1	40	1	25	1	50
	Marhahus	—	40	—	36	—	32
	Disznóhus	—	48	—	—	—	56
	Juh-hus	—	28	—	—	—	30
Darab	Szalona	—	80	—	72	—	78
	Fagygyu	—	32	—	—	—	44
Egy pár csirke	Malacz	1	60	—	—	1	20
	Lud	1	—	90	—	—	95
10 tojás	Bárány) fejtér	—	—	—	—	—	—
	) fekete	—	—	—	—	—	—
Egy pár csirke		—	60	—	60	—	60
10 tojás		—	23	—	20	—	20

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

november 26-án.

Magyar aranyjáradék 6%	120.—
Magyar aranyjáradék 4%	139.—
Magy. papíráradék 5%	91.—
Magyar vasuti köles	113.—
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	97.25
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	100.25
M. keleti vasuti államkötv. III.	98.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.25
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	99.—
Temes-bánati földteherment. kötvény	97.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	98.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.25
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	99.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97.25
Magyar nyereség-sorsjegy köles	113.25
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	109.75
Osztrák járadék papírban	78.50
Osztrák járadék ezüstben	79.25
Osztrák járadék aranyban	98.50
1860. államsorsjegyek	132.—
Osztrák-magyar bankrészvény	835.—
Magyar hitelbank-részvény	216.50
Osztrák hitelintézet-részvény	277.60
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.71
20 frankos arany	9.57
Német birodalmi márká	590.85
London (2 havi váltókért)	120.40

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A brünni kis lutri.

Huzás november 21-én.

26. 49. 10. 6. 33.

Sz. 2856.

Árverési hirdetmény.

Alattírt járási szolgabíró által köz- tudomásra hozatik, miszerint alábbi köz- ségekben a szesz-, bor-, sörárulási jog, a vadászati és halászati községi jogok, mindenütt a község házánál, következő sorrenddel tartandó nyilvános árverezés útján fognak a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe kiadni. A kikiáltási ár 10%-a árverezni szándékozók által, árverés előtt, bánatpénzzel leteendő.

Haraly községében f. decz. 8-án d. n. 2 ó.
Papolez " " 9-én d. e. 9 "
Körös " " 9-én d. u. 2 "
Zágon " " 16-án d. e. 9 "
Páké " " 16-án d. u. 3 "
Kovácsna " " 23-án d. e. 9 "
Telek " " 23-án d. u. 2 "

Az árverezési feltételek mindenütt az illető község házánál, együttesen pe- dig Kovásznán a szolgabírói hivatal irodájában a hivatalos órák alatt meg- tekinthetők.

Kovácsnán, 1883. nov. 20-án.

Hollaki Attila,

szolgabíró.

3—3

BUKAREST SZÁLLODA

BRASSÓBAN.

(EZELŐTT NEURIEHRER S),

most

ROSENKRANZ A.

Egészen újonnan berendezett tiszta és elegáns szobák 1 frttól felfelé. Nagy étterem. Jó konyha. Villanyos sürgöny. Omnibus-for- galom a vasúthoz. Postahivatal az épületben. Nagy terjedelmes istá- lók. Gyors szolgálat.

ROSENKRANZ ALBERT,

2—3 vendéglős.

Ad. sz. 1058.

3—3

HIRDETMEY.

Ozsdola községében s annak hatá- rain a szesz-, pálinka-, bor-, sör- és eczetárulási jog az 1884-ik évi január 1-ső napján kezdődőleg három egymás- után folyó évekre Ozsdola község házá- nál folyó évi december 9-én délelőtt 10 órakor előveendő szabályszerű árve- rezése a legtöbbet ígérőknek bérbe fog adni.

Az árverési feltételek az árverezés napján előlegesen felolvastatnak, addig is K.-Vásárhelytől a járási szolgabírói hivatalnál és helyben, Ozsdolán a kör- jegyzői irodában hivatalos órákban meg- tekinthetők.

Kelt Ozsdolán, 1883. nov. 18-án.
Geréb István, Zsögön József,
körjegyző. közs. bíró.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy KÉZDIVÁSÁRHELYI és CSIKSZEREDAI könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüstösöknek szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/2 évi.
" " 1 évi.
Adóössz-levél r. k. egyházhhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési keres, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Békotárgyalási jknyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjeglet-megrendelési iv.
Bélyegjeglet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, ujonczozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovaknak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a keresztelési, (születési) házassági és halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadtörleses szökevények lajstroma. (L. I.)
" " kipuhatolási jegyzőkönyve.
Hagyatéki leltár, kül- és beliv.
Haláloztat-felvitel, bíróságok részére.
Haláloztat-felvitel, gyámhatóságok részére.
Haláloztat-felvitel a brassói kir. illetéktiszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkemi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkemi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesi- tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkemi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkemi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkemi jelentés ragályos, járványvá válható, vagy járványos betegségben történt haláleset- ről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkemi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyv- kel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóügy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyegjeglet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vég- rehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Időzvény, községi bíraskodáshoz.
Időzvény, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, község részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu- biam et adestator in B a p t i s a t o r u m.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indu- biam et adestator in C o p u l a t o r u m.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu- biam et adestator in D e f u n c t o r u m.
Itélet, községi bíraskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiadott l o l e v e l e k ről.
Jegyzőkönyv a községben kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község elöljárósága által kiállított- utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántar- tásáról.
Jelentés, erdőkíhágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzalogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti keres és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré- szére.

Kézbisítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbisítési vevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti keres, ingóságokra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan- ság czimén leirandó egyenes adóhátralékokról.
Kipuhatolási jegyzőkönyv, hadköteles szökevények- ről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény, egész és fél iven.
Kötelezvény fél iven.
Kötelezvény, helv. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske.
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lönhart“ stb. czimírral ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak“ czimírral ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkési hivatal- nak“ czimírral ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bir.
Maticula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adó- ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bir.

Panaszkönyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzbüntetése nyilvántartása, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel- és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adósairól kül- és beliv.
Somás makacsági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz. vagyis: 3-as tábla.
Számola, utalvány és nyugta, szakértőknek, bünügy- ben.
Szolgálati napló, a kir. esendőség részére.
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez. (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tüzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti keres és felzet.
Utlevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkési hivatalok részére.
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zalogjog-bekebelezési, előjegyz. keres és felzet. (L. J.)
Zalogjog törlése iránti keres és felzet.
Zaloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügy- ben, kül- és beliv.
Zaloglasi és becslési jknyv, adóügy.
Zaloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Zaloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlőtek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, Gyöngyösi-féle irkáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézi-Vásárhelyt.